

1.1 Sivistyslautakunta

1.1.1 Sivistyslautakunnan hallinto

2301 Hallinto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot					
Toimintakulut	-161 697	0	-161 697	-137 400	-24 297
Henkilöstökulut	-72 745		-72 745	-48 843	-23 902
Palvelujen ostot	-71 257		-71 257	-80 276	9 019
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 720		-8 720	-2 744	-5 976
Avustukset					
Vuokrat	-7 975		-7 975	-5 537	-2 438
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000		-1 000
Toimintakate	-161 697	0	-161 697	-137 400	-24 297
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 545		-1 545	-1 647	102
Tilikauden tulos	-163 242		-163 242	-139 047	-24 195
Vyörytyserät	-1 796		-1 796	-1 477	-319

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Hallintopalvelut	0,9	0,9	0,9

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimessa edistetään suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. * Henkilöstöressurssin käyttöä yli toimialarajojen lisätään ja työkiertoa edistetään mm. työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Työssä jaksamista edistäviä toimia jatketaan (yksilö- ja ryhmätyönohjaus, kuntoutus jne.). * Henkilökuntaa motivoidaan oman ammattitaidon ylläpitämiseen (mm. lisä- ja täydennyskoulutukset.) * Hyvää johtamista tukevaa koulutusta jatketaan ja kannusteita osaavalle henkilöstölle kehitetään. * Sivistystoimen asiantuntemuksen, osaamisen ja palveluiden tasot määritellään yksikkökohtaisissa laatu-käsikirjoissa, jotka otetaan käyttöön vuonna 2015. Laatuarviointiin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta kehitetään toimintaa ohjaavia palveluprosesseja ja huomioidaan strategioissa/toimenpideohjelmassa. * Sivistystoimen hallinnassa olevat tilat pidetään teknisesti hyvässä kunnossa tekemällä tarvittavia korjauksia. Työpisteiden tulee olla terveellisiä ja turvallisia työskennellä. 	<ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimi valmistautui turvapaikanhakijoiden koulutuksen järjestämiseen ja kunnan johto tutustui eri tulosityksiköihin. * Kuntoutukseen on osallistunut kolme henkilöä. * Lisä- ja täydennyskoulutukseen osallistuttiin kaikista tulosityksiköistä. * Perusopetuksessa ja kansalaisopistossa on laatukäsikirjat. Kansalaisopistossa on laadun kehittämiseen panostettu Lapin yliopiston vetämänä yhteistyössä Kolarin kanssa. Muuten laatukäsikirjojen laadinta ja mittareiden laadinta on kesken. * Kiinteistöjen hoidossa on puutteita - arjessa on monia pieniä asioita, jotka vaativat jatkuvaa silmäläpitoa ja huoltoa. Kiinteistöhoitajan pitäisi olla päivittäin paikalla. Sisäilmaongelmia on esiintynyt monessa yksikössä ja työntekijöiden ja asiakkaiden oireilua on ollut, tutkimuksia on tehty eri

<ul style="list-style-type: none"> * Sivistystoimessa tapahtuu rakenteellisia muutoksia oppilasmäärien vähentymisen johdosta. * Ranuan kasvatuksen ja opetuksen hyvinvoinnin käsikirja ja Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma yhdistetään. * Sivistystoimen yksiköt toteuttavat nuorisotakuulain edellyttämiä tehtäviä. * Perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmatyö tehdään vuoden 2015 aikana. * Projektit/hankkeet: Osallistutaan hankkeisiin ja haetaan hankerahoituksia toiminnan kehittämiseen omana työnä ja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hanketoiminnan kautta kehitetään yksiköiden toimintaa ja rahoitetaan mm. henkilöstön koulutuksia. * Koulukuraattori-sosiaalityöntekijän nimike muutetaan koulukuraattoriksi. 	<ul style="list-style-type: none"> yksiköissä, mutta ongelmat ovat jatkuneet. * Sivistystoimen ja perusturvan hyvinvointisuunnitelmia ei ole yhdistetty. * Esi-, perus- ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmatyö on ollut käynnissä vuoden aikana ja ne otetaan käyttöön porrastetusti 1.8.2016 alkaen. Yhteistyötä ei ole tehty muiden kuntien kanssa. * Ranuan sivistystoimi oli mukana 7 eri hankkeessa. Syksyllä kansalaisopiston hanke siirtyi Ylitorniolle; Ranuan kunta osti palveluita kahteen hankkeeseen Ylitornion kunnalta. Elokuulta lähtien hankkeiden vastuuta on siirretty rehtoreille. Ongelmana se, ettei ole riittävästi aikaa hankkeiden hoitamiseen oman työn lisäksi. * Nimike on muutettu vuoden alussa.
---	---

1.1.2 Varhaiskasvatus

2307 Varhaiskasvatus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	249 300	0	249 300	232 205	17 095
Myyntituotot	41 500		41 500	39 283	2 217
Maksutuotot	195 800		195 800	171 871	23 929
Tuet ja avustukset	11 000		11 000	4 148	6 852
Muut toimintatuotot	1 000		1 000	16 904	-15 904
Toimintakulut	-1 819 243	0	-1 819 243	-1 721 079	-98 164
Henkilöstökulut	-1 415 533		-1 415 533	-1 319 232	-96 301
Palvelujen ostot	-235 114		-235 114	-246 303	11 189
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 400		-29 400	-22 625	-6 775
Avustukset					0
Vuokrat	-139 196		-139 196	-130 762	-8 434
Muut toimintakulut				-2 157	2 157
Toimintakate	-1 569 943	0	-1 569 943	-1 488 874	-81 069
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 460		-27 460	-31 302	3 842
Tilikauden tulos	-1 597 403		-1 597 403	-1 520 176	-77 227
Vyörytyserät	-20 212		-20 212	-18 498	-1 714

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
<u>Päivähoito:</u>				
Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Päiväkoti €/hvp	50,14	54,70	53,64
	Perhepv.hoito €/hvp	56,99	54,04	76,69
	Ryhmäperhepv.hoito €/hvp	57,78	60,07	62,13
	Esiopetus €/opetustunit	119,18	115,40	125,55
	Esiopetus €/oppilas	7 713	7 269	6 574

Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan % Päiväkodin käyttöaste %</i>	<14 95 83	<14 95 85	<14 95 80
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena TAK™ (asteikko (tydyttävä-hyvä)</i>	hyvä	-	-

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2014	TA2015	TP2015
Varhaiskasvatus: 0-6 –vuotiaiden lkm	300	350	300
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	135	140	130
Esiopetuksessa olevien lkm	49	49/60	60/50

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Varhaiskasvatus			
Päiväkoti	10	10	10
Perhepäivähoito	26	26	26
Palkkatuella	1		
Esiopetus	3	5	5

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Päivähoitoa järjestetään päivähoitolain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville ja tilapäishoitoa järjestetään vapaille päivähoitopaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. * Päivähoidossa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimuksiin naapurikuntien kanssa. Päivähoitopalveluita myydään naapurikunnille, mikäli päivähoidossa on vapaita paikkoja. * Erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitseville lapsille annetaan yksilöllistä päivähoitoa, esiopetusta ja tukitoimenpiteitä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita hyödynnetään koko varhaiskasvatuksessa. * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan resurssien mukaisesti. * Perhepäivähoidon sesonkiloontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin ja tilapäishenkilöstön palkkaamismahdollisuudella. * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti ja mm. jättämällä täyttämättä toimia niiden vapautuessa. * Mobiilisovelluksen (Päivähoito mukana) käyttöönottoa tutkitaan koko päivähoitoa koskien. * Päivähoito ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> * Varhaiskasvatus tuottaa lakisääteisiä päivähoitopalveluita ja toteuttaa perusopetuslain mukaista esiopetusta. * Päivähoidon paikat ovat olleet käytössä 100 %. * Ostopalvelusopimuksia on tehty yksi syyskauden alussa, kahdelle lapselle 2 kk:n ajaksi. Palveluita on myyty yhdelle naapurikunnalle kevätkaudella. * Toiminta on toteutunut suunnitelmien mukaan. * Toimintaa on ollut Impiössä, Kuhassa ja Kirkonkylällä. * Perhepäivähoitoon on palkattu kevätkaudella tilapäistä henkilökuntaa lakivelvoitteen toteuttamiseksi. * Kolmen perhepäivähoitajan eläköidyttyä ja yhden irtisanouduttua kaksi tointa on täytetty vakinaisesti. * Asia ei ole edennyt toteutukseen. * Toiminta on toteutettu suunnitellusti.

1.1.3 Perusopetus

2305 Perusopetus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	201 418	0	201 418	292 556	-91 138
Myyntituotot	58 618		58 618	113 222	-54 604
Maksutuotot	8 000		8 000	7 608	392
Tuet ja avustukset	134 800		134 800	157 906	-23 106
Muut toimintatuotot			0	13 820	-13 820
Toimintakulut	-5 821 656	43 800	-5 777 856	-5 619 384	-158 472
Henkilöstökulut	-3 655 272	43 800	-3 611 472	-3 650 422	38 950
Palvelujen ostot	-1 305 475		-1 305 475	-1 182 424	-123 051
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 440		-202 440	-195 200	-7 240
Avustukset					0
Vuokrat	-658 469		-658 469	-589 092	-69 377
Muut toimintakulut				-2 246	2 246
Toimintakate	-5 620 238	43 800	-5 576 438	-5 326 828	-249 610
Suunnitelman mukaiset poistot	-155 713		-155 713	-149 569	-6 144
Tilikauden tulos	-5 775 951	43 800	-5 732 151	-5 476 397	-255 754
Vyörytyserät	-64 679		-64 679	-60 395	-4 284

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	99	99	99
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, % (20/63)</i>	30	>30	>32
	<i>Oppilaita etälukioon</i>	-	1	1
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	98	>99	>96
Opetus järjestetään taloudellisesti				
- perusopetuksen kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	10 493	10 808	10 461

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2014	TA2015	TP2015
	20.9.2014	20.9.2015	31.12.2015
<u>Oppilaita yhteensä</u>	565	549	550
Esioppilaat	45	60	60
1-6 vuosiluokat	342	318	319
7-9 vuosiluokat	178	171	171

Oppilaskohtaiset kustannukset	Oppilaita keskimäärin TP 2014	€/oppilas	Oppilaita keskimäärin TP 2015	€/oppilas
Impiö	39,5	10 827	34	11 369
Kirkonkylä	230	9 276	214,5	8 784
Kuha	35,5	10 652	36	10 948
Yläaste	227,5	11 640	220	11 875
Yhteensä	532,5	10 493	504,5	10 461

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Hallintopalvelut			
- rehtori	2	2	2
Opetuspalvelut			
- luokanopettaja	21	21	22
- lehtorit	18	18	18
- erityisopettaja	4	4	4
- erit.luokanop.	2	2	2
- tuntiopettaja	2	2	2
Avustajapalvelut			
- vakinaiset	18½	18	18
- määräaikaiset	0,5	0,5	
Koulukuraattori	0,4	0,8	0,8

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Lisätään toimia oppilaiden osallisuuden, koulu-viihtyvyyden ja kouluturvallisuuden edistämiseksi (oppilas-kunta- ja tukioppilastoiminta sekä KiVa kouluohjelma ja Liikkuva Koulu). * Opetusjärjestelyitä (henkilöstön osaaminen, oppi-tuntijärjestelyt, varusteet ja tilat) kehitetään niin, että oppilaiden liikkuminen lisääntyy (Liikkuva Koulu), oppilaiden osallisuus (oppilaskunnat, tu-kioppilaat yms.) vahvistuu ja opettajien yhteis-suunnitteluajan käytön tehostaminen sekä koti-koulu yhteistyön tekeminen lisääntyy. * Henkilöstön tv-t-osaamista lisätään täydennys-koulutusten avulla. * Opettajien yhteissuunnittelu-aika otetaan tehok-kaaseen käyttöön talousarviovuonna. * Lisätään sähköisen opetusmateriaalin käyttöä. * Vuonna 2015 valmistuu Kirkonkylän koulun pe-ruskorjaus. * Uudet perusopetuksen ja lisäopetuksen opetus-suunnitelmat valmistuvat pääsääntöisesti vuoden 2015 loppuun mennessä. Uudet opetussuunni-telmat otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunni-telmatyötä tehdään yhdessä naapurikuntien kanssa osaamisen yhdistämiseksi, resurssien 	<ul style="list-style-type: none"> * Perusopetuksen tavoitteet ja tehtävät sekä tuki-toimet ovat toteutuneet Kirkonkylän koulun poikkeusolosuhteet huomioon ottaen kokonai-suutena hyvin. Kouluviihtyvyys on parantunut uudistettujen tilojen myötä. * Perusopetuslain muutokset edellyttävät edel-leen koulutusta ja toiminnan kehittämistä perus-opetuksessa oppilaiden hyvinvoinnin ja osalli-suuden lisäämiseksi. * Liikkuva koulu-hankkeen varoilla on ostettu kaikilla kouluilla kiertävä liikuntavälineperäkärry - otettu käyttöön syksyllä 2015. * Kuhan ja Impiön kouluilla on yksi pitkä liikunnal-linen välitunti. * Yläkoulun lähiliikuntapaikka valmistui osittain syksyllä. * TVT-taitoja on opetettu entistä enemmän ja oppilaiden ja henkilöstön osaaminen on vahvis-tunut koulutuksen ja käytännön työn kautta. * TVT -koulutusta on ollut, sekä kunnan järjestä-mänä että ulkopuolista. Gafe –tunnukset on ja-ettu koko opetushenkilöstölle. * Yhteissuunnittelu-aikaa on lisätty kaikilla kouluilla (Kuha 1t/ viikko säännöllisesti) * Sähköisen oppimateriaalin käytön lisäämistä vaikeuttaa laitteiden niukkuus ja heikot verkko-yhteydet. * iPadien hyödyntämistä oppitunneilla on lisätty Kuhan koululla kaikissa luokissa (kuituverkko on saatu käyttöön ja toiminut kohtalaisesti).

<p>käytön tehostamiseksi ja yhteisten toimintamallien käyttöönottamiseksi mm. opetuksen pedagogiikassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Opetuksen kehittämisessä hyödynnetään hanke- rahoituksilla ja projektien kautta (mm. Osaava), omalla toiminnalla (samanai- kais/rinnakkaisopetus, osaamisen lisääminen, opettajien yt –ajan käyttöä tehostamalla) sekä laaja-alaisella yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa. * Koulujen kerhotoiminnan järjestäminen turvataan oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja syrjä- tymisen ennaltaehkäisemiseksi. * Yläkoulu muuttuu kolmi-/ tai kaksisarjaiseksi lu- kuvuodesta 2017-2018 alkaen. * Impiön koulu muuttuu kaksioptettajaiseksi 1.8.2015 alkaen. 	<ul style="list-style-type: none"> * Etäopetusta tv-t -laitteita hyödyntäen on järjestet- ty sisäilmasta oireileville oppilaille yläkoululla. * Kuhan koululle on siirtynyt kirkonkylältä sisäil- maongelmista kärsiviä oppilaita. * Uusi opetussuunnitelma valmistuu aikataulussa ja se otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen * Alkuopetuksen ja erityisen tuen oppilaille tarkoi- tetut aamu- ja iltapäiväkerhot ovat tukeneet kou- lun opetus- ja kasvatustyötä. * Tasa-arvohankkeen rahoitusta on hyödynnetty Kuhan koululla kotien aktivoimiseksi koulun yh- teisissä tapahtumissa sekä erityistä tukea tarvit- sevien oppilaiden osallisuuden ja luokan yhteis- hengen parantamiseksi. * Samanaikaisopetusta on lisätty Kuhan koululla. * Resurssiopettaja palkattiin hankerahoituksella. * Kerhoja on järjestetty säännöllisesti Kirkonkylän, Kuhan ja yläasteen kouluilla. * Kuhan koululla on kaikilla oppilailla mahdolli- suus osallistua johonkin koulun kerhoon. * Oppilasennusteen mukaan yläkoulu toimii mah- dollisesti kaksi ja kolmisarjaisena lukuvuodesta 2025 alkaen. * Impiön koulu toimii kolmioptettajaisena 2015- 2016.
--	--

1.1.4 Lukio ja ammatillinen koulutus

2310 Lukio- ja ammatilli- nen koulutus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	29 000	0	29 000	26 155	2 845
Myyntituotot					0
Maksutuotot	6 000		6 000	6 744	-744
Tuet ja avustukset	23 000		23 000	20 967	2 033
Muut toimintatuotot				-1 556	1 556
Toimintakulut	-849 000	0	-849 000	-872 835	23 835
Henkilöstökulut	-580 198		-580 198	-624 600	44 402
Palvelujen ostot	-152 479		-152 479	-135 659	-16 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 200		-20 200	-16 400	-3 800
Avustukset					0
Vuokrat	-96 123		-96 123	-96 174	51
Muut toimintakulut				-2	2
Toimintakate	-820 000	0	-820 000	-846 681	26 681
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 060		-22 060	-18 429	-3 631
Tilikauden tulos	-842 060		-842 060	-865 110	23 050
Vyörytyserät	-9 432		-9 432	-9 381	-51

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo	3,7 keskitasoa	<4,8 keskitasoa	<4,2 keskitasoa
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus, %	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	Euroa/oppilas	11 401	10 513	11 571

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2014 20.9.2014	TA2015 20.9.2015	TP2015 31.12.2015
Opiskelijat			
Lukio	78	70	69
Etälukio		1	1
Kaksois/kolmoistutkinto		2	
Askel Ammattistartti/Askel I	6		
Askel Ammattistartti/Askel II/Telma 15 AR	7	7	6

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Opetuspalvelut			
- rehtori	1	1	1
- lehtorit	7	7	7
- koulukuraattori	0,1	0,1	0,1

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Lukio jatkaa monipuolista opetustarjontaa omalla paikkakunnalla normaalina päivälukiona. Lukiolla on valmius järjestää lukio-opinnot ammatillisen kaksois/kolmoistutkinnon opiskelijoille sekä ohjata aikuisten etälukio-opintoja. * Valinnaiskursseja tarjotaan mahdollisimman paljon (paikallinen sopimus). Kurssitarjontaa laajennetaan etäopinnoilla. * Kielistudioon asennetaan ääntä eristävä ovi. * Sähköisiä ylioppilaskirjoituksia varten nykyisen kielistudion sähkö- ja verkkoyhteydet rakennetaan 30/32 kirjoittajaa varten. 2015 luokkaan kalustetaan 10/12 työpistettä (seinustat). Vuoden 2016 keväällä kieli-studio muutetaan sähköisten ylioppilaskirjoitusten tilaksi: loput työpisteet ja kalustaminen. * Lisätään toimia opiskelijoiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kouluviihtyvyyden lisäämiseksi. * Hankitaan 15 kappaletta tablettitietokoneita leasingilla, niille latauslaukku ja ohjelmia. Kokemuksen perusteella pyritään hankkimaan joko henkilökohtaiset tabletti- tai kannettavat tietokoneet syksyllä 2016 lukio-opinnot aloittaville. * Opettajien yhteissuunnitteluaika otetaan tehokkaaseen käyttöön talousarviovuonna. * Tavoitteena on lukio-opetuksen säilyttäminen paikkakunnalla. 	<ul style="list-style-type: none"> * Lukio-opetus on ollut päivälukio-opetusta. Kaksois- / kolmoistutkinnon suorittajia ei ole ollut vuoden aikana. Keväällä yksi aikuisopiskelija kirjoitti ylioppilaaksi. * Paikallissopimus uusittiin keväällä 2015 ja sen mukaan on toteutettu valinnaiskursseja. Kolme opiskelijaa suoritti venäjän ja espanjan opintoja verkossa sekä Aalto yliopiston verkkokurssin. * Kielistudioon ei ole saatu ääntä eristävää ovea. * Kielistudiossa pidettiin sähköiset kokeet keväällä ja lokakuussa ylioppilaslautakunnan vapaaehtoinen harjoituskoe. Harjoituskoe onnistui hyvin. Tilaan rakennettiin tilapäinen verkko kokeita varten. Lokakuusta lähtien kokeet on pidetty luokassa 3. Kielistudio puretaan suunnitelmien mukaan helmikuun lopussa ja muutetaan sähköiseksi koetilaksi. Kiinteä verkko ym. muutokset tehdään lukion korjauksen yhteydessä. * Oppilaskunnan hankkima biljardipöytä on ollut ahkerassa käytössä. Taksvärkki toteutui joulukuussa ja varoja on hankittu osallistamalla inventaarioon. * Tablettitietokoneille on hankittu digitaaliset kirjat, joita on käytetty kahdella kurssilla. GAFE – järjestelmä on otettu käyttöön. * Yhteissuunnitteluaikoja on pidetty alkuperäisen

	<p>suunnitelman mukaan.</p> <p>* Keväällä 2015 eduskunnassa kaatui rakenne-uudistusesitys. Oman lukion säilyttämiseksi opetus tuotetaan taloudellisesti ja tehokkaasti.</p> <p>* Lapin ammattiopisto järjestää TELMA -koulutusta Toivolan koululla.</p>
--	---

1.1.5 Kansalaisopisto

2325 Kansalaisopisto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	60 901	0	60 901	73 183	-12 282
Myyntituotot			0	239	-239
Maksutuotot	27 800		27 800	40 163	-12 363
Tuet ja avustukset	28 736		28 736	23 000	5 736
Muut toimintatuotot	4 365		4 365	9 780	-5 415
Toimintakulut	-412 901	0	-412 901	-375 116	-37 785
Henkilöstökulut	-227 082		-227 082	-174 977	-52 105
Palvelujen ostot	-135 125		-135 125	-153 394	18 269
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 250		-5 250	-8 378	3 128
Avustukset					
Vuokrat	-44 814		-44 814	-34 903	-9 911
Muut toimintakulut	-630		-630	-3 465	2 835
Toimintakate	-352 000	0	-352 000	-301 934	-50 066
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 069		-6 069	-10 931	4 862
Tilikauden tulos	-358 069		-358 069	-312 865	-45 204
Vyörytyserät	-3 911		-3 911	-4 032	121

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Vaikuttavuus	<i>Opetustuntien määrä</i>	4 601	4 900	4 724
	<i>Opiskelijoiden osuus kunnan väestöstä. (4227/926 v. 2012) %</i>	22		
	<i>-ennuste 2013 (4227/900) %</i>		22	
	<i>-toteuma 2013 (4155/925) %</i>			21
	<i>Oppilasryhmien määrä</i>	123	200	186
	<i>-josta sivukylillä</i>	12	10	17
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	900	930	828
Taloudellisuus	<i>-naisia</i>	627	630	541
	<i>-miehiä</i>	264	300	287
	<i>Valtionapuun oikeuttavat tunnit</i>	4 076	4 076	3 826
	<i>Pidetyt valtionapuun oikeuttavat tunnit (ilman maksullisen palvelutoiminnan tunteja)</i>	4 462		4 634
	<i>-maksupalvelukoulutukset h/osall.</i>	119/113		80/223
<i>Etäopetuksen opetustuntien määrät, josta maksupalvelukoulutusta h/os.</i>	46/33		41/31	

	<i>Taiteen perusopetuksen opetustuntien määrä</i>	70		44
	<i>Kansalaisopiston opetustunnit yht. Opetustunnin hinta €</i>	4 601	4 900	4 724
	<i>-v. 2014 (294 499/4601)</i>	64		
	<i>-ta 2015 (306 571/4900) brutto/netto</i>		71/63	
	<i>-tp 2015 (256 316/4724)</i>			54
Musiikkiopisto (30 000 €)	Toteuma 33 881 €	21	17	ka 17

Toiminnan kysyntä/laajuustietojen toteutuma	TP2014	TA2015	TP2015
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista			
- oppivelvollisuusikäiset	24 %	29 %	26 %
- työkäiset	28 %	27 %	26 %
- työttömät	2 %	5 %	2 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	28 %	32 %	29 %
- muut (kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen, varusmies yms.)	18 %	7 %	17 %
Opetus alle 16-vuotiaille:			
- opetustuntien määrä	850		647
- opiskelijoita kaikkiaan	270		275
- tyttöjä	167		121
- poikia	103		154

Toiminnan rahoitus	TP 2013	TP 2014	TP 2015
Tulot			
Valtionosuus	190 323	182 636	173 244
Osallistumismaksut	35 446	35 920	39 295
Hankerahoitus	28 327	66 673	20 000
Muu rahoitus	7 404	22 446	13 887
Kuntarahoitus	103 549	115 477	73 182
Menot			
Henkilöstökulut	202 188	178 198	174 977
Matkat	37 996	31 092	26 388
Vuokrat	28 801	28 160	25 053
Muut kulut	96 064	115 415	82 967

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Hallintopalvelut			
- rehtori	0,1	0,1	0,1
Opetuspalvelut			
- musiikinopett.	1	1	1
- pt.tuntiopett.	1	1/3	1/3
- st.tuntiopett.	49	40	48
Japanitalon kesätyönt. 3 kk	2	½	

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Monipuolinen musiikin ja muiden taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu. Taiteen perusopetuksen laajentamismahdollisuuksia viulunsoitosta kuvataiteeseen selvitetään. * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuu opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan terveiden ja mieltä virkistävien harrastusten pariin. * Kansalaisopisto järjestää monipuolista täydennuskoulutusta lähi- ja etäopetuksena. * Kansalaisopisto jatkaa yhteistyötä eri toimijatahojen sekä muiden vapaan sivistystyön laitosten (mm. kansalaisopistot) kanssa ja lisää hankke/projektitoimintaa. <p>Japanitalo</p> <ul style="list-style-type: none"> * Japanitalon tulevaisuusvaihtoehdot selvitetään talousarviovuonna. Talousarviovuodelle ei ole varattu toimintamäärärahoja. 	<ul style="list-style-type: none"> * Taiteen perusopetuksen selvitykset siirtyivät vuoteen 2016. * Kansalaisopiston opintoryhmät ovat toteutuneet pääsääntöisesti opinto-ohjelman mukaisesti. Asiakkaiden toivomat/tarvitsemat lyhytkurssit ja henkilöstökoulutukset on toteutettu tarvelähtöisesti. * Kansalaisopiston strategiatyöskentely hankerahoituksella syksyn aikana. Strategiatyöskentelyyn osallistuivat va sivistystoimenjohtaja, musiikinopettaja, toimistos sihteeri, päätoiminen tuntiopettaja ja va kansalaisopiston rehtori. * Syksyn aikana on järjestetty koulunkäynninohjaajille Tablet -koulutusta. * Musiikkiopiston toimintaa arvioitiin vastaamaan tämän päivän resursseja. <p>Japanitalon toiminta päättyi toimintavuonna kansalaisopiston osalta. Teeviikko toteutettiin, mukana vain 5 osallistujaa.</p>

1.1.6 Kirjasto

2350 Kirjasto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	10 500	26 200	36 700	54 867	-18 167
Myyntituotot	5 500	26 200	31 700	26 405	5 295
Maksutuotot	5 000		5 000	5 512	-512
Tuet ja avustukset				22 950	-22 950
Muut toimintatuotot				0	0
Toimintakulut	-400 502	0	-400 502	-379 828	-20 674
Henkilöstökulut	-211 064		-211 064	-201 036	-10 028
Palvelujen ostot	-35 457		-35 457	-34 285	-1 172
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-97 400		-97 400	-96 643	-757
Avustukset					
Vuokrat	-56 021		-56 021	-47 312	-8 709
Muut toimintakulut	-560		-560	-552	-8
Toimintakate	-390 002	26 200	-363 802	-324 961	-38 841
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 910		-4 910	-5 193	283
Tilikauden tulos	-394 912	26 200	-368 712	-330 154	-38 558
Vyörytyserät	-4 450		-4 450	-4 082	-368

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	1 176	>600	1 115
Laadukkaat ja asiakaskeisety kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,59	1,7	1,63
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Kokonaislainaus/asukasluku</i>	25,19	>23	25,52
	<i>Kirjastokäynnit/asukas</i>	9,65	>10	10,31
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osall.</i>	1 719		1 151
	<i>Tapahtumiin osall.</i>	1 450		1 616
	<i>(molemmat as.luku/1000)</i>			
	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	7	8	8
	<i>Lainan hinta (toimintakulut/lainat) €</i>	3,61	3,50	3,65
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit) €</i>	9,42	8,50	

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2014	TA2015	TP2015
Lainojen määrä	104 657	>100 000	102 671
Fyysiset kirjastokäynnit	40 101	>40 000	41 483
- verkkokäynnit	16 820	>10 000	

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
-kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
-kirjastonhoitaja	1	1	1
-kirjastovirkailija	2	1	1
-kirjastoautonkuljettaja-virkailija	1	1	1
-kirjastoapulainen/kirjastoautonkuljettaja	1	1	1

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Kirjasto turvaa kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää kulttuuri- ja tietopalveluja tarjoamalla aineistoa, laitteita ja asiantuntemusta asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa. * Kirjastolla on yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri Karpalo-kirjastojen kanssa. * Kirjasto varautuu v. 2016 tulevaan kirjastojärjestelmän vaihtoon, osallistuu kirjastojärjestelmän rekisterien siivoukseen ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa: kyläilyt, koulutukset, naapuripu yms. * Kirjasto varautuu Karpalo-kimpan purkamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> * Kirjastoaineistoa on hankittu 1,1 kpl/kunnan asukas. * Kirjaston näyttelytilojen käyttö on jatkunut erittäin aktiivisena koko vuoden. * Yhteistyö Karpalo-kirjastojen kanssa on ollut aktiivista * Kirjastonhoitaja oli syksyllä 2016 2 kk projektityössä siivoamassa Karpalo-kirjastojen tietokantaa. Hänelle palkattiin sijainen, jonka palkan maksoi hanke (Rovaniemi). * Kirjastojärjestelmän suunnittelutyö ja yhteistyö ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti

<ul style="list-style-type: none"> * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa. * Kirjasto on mukana Oulun yhteiskuljetusjärjestelmässä. * Kirjastopalveluja kehitetään lisäämällä asiakkaiden mahdollisuuksia omatoimiseen kirjasto- ja tietopalvelujen käyttöön. Haetaan hankerahoitusta lainausautomaatin, kulunvalvontalaitteiden ja tallentavan video-kameran hankintaan. Lisätään itsepalvelua aamupäiviin. * Tehdään yhteistyötä muiden hallintokuntien ja muiden yhteistyötahojen välillä kehitetään huomioiden myös kirjastoauton mahdollisuudet. * Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle. * Kirjastoauton hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen tammikuun loppuun mennessä kotipalvelun piirissä olevien sivukylien asiakkaiden tavarankuljetuksessa ja muissa mahdollisissa palveluissa sekä sivukylien koulujen tavarankuljetuksessa. * Kirjasto järjestää lapsille ja nuorille tiedonhallintataitojen opastusta ja kirjavinkkauksia. * Lukusteisten sekä seniorikuntalaisten palvelua kehitetään Celia-kirjaston avulla. * Kirjasto huolehtii ja kehittää Japanitalon kirjastoa. Pääkirjastolla tarjotaan lainattavaksi pieni kokoelma Japanitalon aineistoa. * Kirjasto toimii kevään eduskuntavaalien äänestyspaikkana sekä ennakköäänestyksen aikana että varsi-naisena äänestyspäivänä. Kirjasto varautuu asiointipalvelupisteen perustamiseen kirjaston tiloihin. 	<ul style="list-style-type: none"> * Kirjasto on ollut mukana Lapin kirjastojen yhteisissä hankkeissa ja kuljetusyhteistyössä sekä Lapin että Oulun suuntaan. * Kirjaston henkilökunta osallistui yhteisiin koulutuksiin. * Omatoimikirjastohanke toteutui suunnitelmien mukaan. Hankkeen rahoituksella hankittiin lainausautomaatti, kulunvalvontalaitteisto, kameravalvonta ja infonäytöt kirjastoon. Kirjasto sai valtionavustusta 22 950 €. * Monipalvelut kirjastoautossa ovat toteutuneet osittain ja kirjastoauto tekee yhteistyötä Residuumin kanssa. Muutoin kirjastoauton hyödyntämismahdollisuuksia kunnan muissa palveluissa ei ole selvitetty. * Kirjasto sai keväällä lahjoituksena asiakastietokoneen Osuuspankilta. * Kirjastopalveluja myytiin Simon kunnalle * Kirjastotoimenjohtajan palveluja myytiin Posion kunnalle (40 %). * Vinkkauksia ja tiedonhallintataitojen opastuksia tarjottiin kouluille. * Lukemisesteisille tarjottiin Celian aineistoja. * Japanitalon kirjaston aineistosta pieni kokoelma on lainattavana kirjastolla. * Kevään eduskuntavaaleissa kirjasto toimi sekä ennakköäänestyksen että vaalipäivän äänestyspaikkana. * Virtu asiointipiste päätettiin sijoittaa kirjaston tiloihin.
---	---

1.1.7 Vapaa-aikatoimi

2355 Vapaa-aikatoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	414 437	0	414 437	351 054	63 383
Myyntituotot	308 500		308 500	224 241	84 259
Maksutuotot	500		500		
Tuet ja avustukset	56 040		56 040	66 454	-10 414
Muut toimintatuotot	49 397		49 397	60 359	-10 962
Toimintakulut	-739 241	0	-739 241	-635 049	-104 192
Henkilöstökulut	-117 595		-117 595	-118 607	1 012
Palvelujen ostot	-404 718		-404 718	-313 313	-91 405
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 690		-43 690	-22 594	-21 096
Avustukset	-31 900		-31 900	-31 404	-496
Vuokrat	-133 038		-133 038	-136 043	3 005
Muut toimintakulut	-8 300		-8 300	-13 088	4 788
Toimintakate	-324 804	0	-324 804	-283 995	-40 809
Suunnitelman mukaiset poistot	-50 702		-50 702	-39 334	-11 368
Tilikauden tulos	-375 506		-375 506	-323 329	-52 177

Vyörytyserät	-8 213	-8 213	-6 825	-1 388
--------------	--------	--------	--------	--------

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Avustukset, liikunta	Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärät	5/698	5/680	5/649
Rajalta Rajalle -hiihto	Osallistujat/Nettotulos - ryhmät - kansallisuudet	382/	330/2 500	288/4 340 4 19
Avustukset, nuorisot	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä/avustukset /€	386/7 000	220/1 300	196/1 300
Vaikuttavuus -nuorisotyön ja sen toiminnanpiirissä olevat nuoret	Työntekijä tuntee nuoret ja on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin	245	280	270
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	Henkilökohtainen kontakti nuoriin/nuorten määrä	27	36	32
Nuorten käyntikerrat -nuorisotila -tapahtumat, retket	Monipuolinen ja laadukas toiminta/nuorten määrä	6 678	7 200	7 155 6 798 357
www.lanuti.fi/ranua	Nuorisotiedotuksen kävijät	11 000	10 000	9 017
Avustukset, kulttuuri	Avustusmääräraha/€ -yksityiset -yhteisöt, järjestöt	6 500 6 4	3 000 12 5	3 300 7 3

Toiminnan kysyntä ja laajuustietojen toteutuminen	TP2014	TA2015	TP2015
- liikuntatapahtumat/osallistuja	10/1 088	8/650	8/152
- Liikuntaretket/osallistujat	5/164	4/180	4/136
- puulaakit/osall.	4/209	4/190	3/235
- kunnanmestaruus/osallistuja	4/78	4/80	4/69
- koulujen kisat/osallistujat	3/388	4/460	2/183
- Liikkuva iltapäiväkerhot/osallistujat	10/201	9/252	10/188
Kuntovihkot			
- talvi	16 784	18 000	18 397
- kesä	20 224	18 000	17 849
Nuorisojärjestöt/jäsenmäärät	2/386	2	2/170
Kansainväliset toiminnot		5	11
- kv vaihdot/osallistujat	5/34	2	3/23
- vapaaehtoiset/osallistujat	1	1	3
- EU:n nuorisoviikko	0	1	1/166
Nuorisotoiminta			
- Kultainen Hilla –viikko	0	1/80	0
- nuorisotilat osallistuja, Avoimet ovet (193 vrk)	6 578	6 800	6 798/ka 35
- bänditilat (bändit)	1	1	1
- leirit/osallistujat	3/73	2/70	3/91
- valistus ja koulutus/osallistujat	16/933	10	10/618
- päihitteettömät tapahtumat/osallistujat	8/244	9	6/282
- osallisuus-tapahtuma	2	4	3

Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi			
- Kinora elokuvat/kävijät	0	2	0
- konsertit/osallistujat	6/362	5	5/381
- teatteri/kävijät	6/746	3	1/43
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	4/612	5	25/623
- Taikalamppu –tapahtumat/osallistujat	41/3 341	45	44/2 026
Museo avoinna/kävijät	6 vko/186	6 vko/150	6 vko/128

Henkilöstö:	TP2014	TA2015	TP2015
Vapaa-aikatoimenjohtaja	1/3	1/3	1/3
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1/3	1/3	1/3
Kausi- ja tuntityöntekijät	6	5	5
Tuntityöntekijä	½	½	½

Tavoitteet:	Tavoitteiden toteutuminen:
<ul style="list-style-type: none"> * Kulttuuritarjonnan kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 19.9.). * Taikalampussa kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen ja markkinointiin sekä hyödynnetään verkostoa. * Museoesineiden valokuvauksen, konservoinnin ja kortiston ajan tasalle saattaminen. Museoiden aukioloa ja houkuttelevuutta kesäkaudelle kehitetään, mm. museopäivä. * Ostopalvelutoimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen. * SuomiMies – Myös Naisille – ja/tai Kunnan Mummola –toiminnan jatkaminen ja oman toimintamallin kehittäminen. * Liikkuva iltapäivä –kerhotoiminta ja retkitoiminta ovat tärkeä osa sosiaalisen vahvistamisen työtä. * Ulkoiluystävä –toiminta ja ikäihmisten liikunta keskiössä. * Neljä ryhmää 32. Rajalta Rajalle –hiihdossa; aktivoidaan alueilla toimivia kylätoimikuntia ja kouluja. Etsitään uusia tapoja toteuttaa RR-hiihto. * Kuntovihkojen käyttöä jatketaan ennaltaehkäisevän terveystyön muotona. * Hyvinvointikertomuksen kautta haetaan liikuntatapahtumien painopisteitä sekä toteutetaan liikuntaraati. * Nuorille tarjotaan sosiaalisen vahvistamisen välineitä kuulemalla nuoria, edistämällä nuorten omaa toimintaa/osallisuutta, tukemalla järjestöjä ja toimimalla yhteistyöverkostoissa yhteisöllisyyttä vahvistaen. * Etsivän nuorisotyön toiminnan juurruttaminen jatkuu ja jatkorahoitusta haetaan Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. 	<ul style="list-style-type: none"> * Taiteiden Yö yhteistyössä toimijoiden kanssa sekä osallistuminen eri tapahtumiin yhteistyötahona. * Taiteiden Yö ja sen 25 eri tapahtumaa liikuttaa tekijöitä ja kokijoita. Lapsille suunnattua tarjontaa kehitetään jatkossa. Muutoin lasten ja nuorten tarjonta on merkityksellistä Taikalampun eli Lapin lastenkulttuurikeskuksen osatoimijana. Saavutettavuus merkityksellinen koulujen ja varhaiskasvatuksen kautta. * Museon perusnäyttelyn käsikirjoitus ja näyttelysuunnitelma valmistui liki täysin. Taiteiden Yön Museo -kahvilapäivä onnistui. * Ostopalvelutoiminta on merkityksellinen osa niin liikunta-, kuin myös nuorisotyön ja kulttuurityötä. * Kehonkoostumismittauspäivät Euroopan Liikkujanviikolla sekä ikäihmisten liikuntapäivä järjestettiin ja toimintaa kehitetään edelleen Kunnan Mummola, SuomiMies –tapahtumien tyylillä. * Liikkuva iltapäivä –toiminnassa 10 kerhoa 1 -9 lk:t ja lukio. Retkitoiminta uinti- ja seikkailu suosiossa. * Ulkoiluystävä toiminta Eläkeliiton Ranuan osaston toimesta on jatkunut ja kehittynyt. * 32:een RR-hiihtoon osallistui 288 hiihtäjää, neljässä eri ryhmässä. Huoltopisteet merkityksellisiä kylätoimijoille. * Kuntovihkoissa kaikkiaan 36 242 suoritusta. * Perusnuorisotyössä Monkkarilla tapahtuva iltaja viikonlopputoimintaa on toteutettu asiakaslähtöisesti. * Nuorten ja päättäjien keskustelutilaisuus. * Etsivän nuorisotyön ja Nuorten työpajan siirtymistä kunnan omaksi toiminnaksi vuoden 2016 alusta valmisteltu. * LaNuti –nuorisotiedotus merkityksellistä, Ranuan sivut kolmen kärjessä koko Lapissa.

<ul style="list-style-type: none"> * Kehitetään LaNutu nuorisotiedotusta sekä sosiaalisen median käyttöä; mukana vertaistiedottajat. * 100% lisääineeton, toimintaideologiaa toteutetaan myös perustyössä. * Kansainvälisyys osana perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja tapahtumien kautta; harjoittelijoita haetaan. * Kustannuspaikka 001836 Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa. * Monkkarin toimintaa kehitetään turvallisena ja kaikille avoimena toimintaympäristönä. * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään mm. moniammatillisen yhteistyön keinoin ja hyvinvointikerto-musta työvälineenä käyttäen. * Leirintäalueen ja hillatorin toiminta ei sisälly talousarviovuodesta lukien vapaa-aikatoimen toimintaan vaan niiden toiminta organisoidaan uudelleen. Leirintäalueen sisäiset vuokrat ja poistot on siirretty yleishallinnon kustannuksiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> * 100% lisääineeton, ennaltaehkäisevä työn ote kaikessa mukana. Päihdetyön viikolla aktiivinen mukanaolo toimijana. * Kansainvälisyudessa on ollut erityisen aktiivinen vuosi: kolme nuorisovaihtoa, yksi pitkä koulutusprojekti Hollanti/Italia, opintomatka Portugalissa kaksi nuorta, yksi vapaaehtoinen Espanjasta ja kaksi "Suomea Suomessa" stipendiaattia Italiasta ja Englannista. Lisäksi erillisellä Barents on my mind –rahoituksella toteutettu kaksi Barents –koulutusta ranualaisille nuorille ja ohjaajille. Toisessa koulutuksessa mukana myös Rovaniemen NuVa ja Murmanskin Byco:n edustajat. Euroopan nuorisoviikkoa vietettiin toukokuussa. Youth in Action lounaalla kutsuttuna kaksi nuorta Rovaniemellä. * Liikuntaraati jäi toteutumatta. Hyvinvointikertomusta on jalkautettu toimintaan. * Liikunnassa paljon tehostettua sekä kiiteltä toimintaa hyvän ammattialan harjoittelija-resurssien kautta.
--	--

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2014	TA2015	TP2015
Sivistystoimen palveluiden laadun kehittämisen	Yksiköiden laatukäsikirjat ja palvelun laadun mittaaminen vuosittain (6 eri yksikköä) -kuntalaisten arvio laadusta	2	6/6 1	2/6
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-yksilötyönohjaukset -ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät -henkilöstöpalaverit/osallistujat Henkilöstön koulutukset (koulutukset/osallistujat) -kunnassa järjestetyt -muualla järjestetyt	2/10 306/3231	12 1 10/2 30/3 11/150	2/3 5/5 423/1884
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys %	98	100	98
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv Hoitomuoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten määrä	6 678	7 200	7 155
Kansainvälisyys osana vapaa-aikatoimeja ja nuorten osallisuus	Nuorten kv –toiminnot vapaa-aikatoimessa Koulutoimen oppilasvaihto	5/34 0	2 6	11/23 0

1.1.8 Sivistyslautakunta yhteensä

25 Sivistyslautakunta yht.	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	965 556	26 200	991 756	1 030 020	-38 264
Myyntituotot	414 118	26 200	440 318	403 390	36 928
Maksutuotot	243 100		243 100	231 898	10 702
Tuet ja avustukset	253 576		253 576	295 425	-41 849
Muut toimintatuotot	54 762		54 762	99 307	-44 545
Toimintakulut	-10 204 240	43 800	-10 160 440	-9 740 692	-419 748
Henkilöstökulut	-6 279 489	43 800	-6 235 689	-6 137 717	-97 972
Palvelujen ostot	-2 339 625		-2 339 625	-2 145 655	-193 970
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-407 100		-407 100	-364 583	-42 517
Avustukset	-31 900		-31 900	-31 404	-496
Vuokrat	-1 135 636		-1 135 636	-1 039 823	-95 813
Muut toimintakulut	-10 490		-10 490	-21 510	11 020
Toimintakate	-9 238 684	70 000	-9 168 684	-8 710 672	-458 012
Suunnitelman mukaiset poistot	-268 459		-268 459	-256 405	-12 054
Tilikauden tulos	-9 507 143	70 000	-9 437 143	-8 967 077	-470 066
Vyörytyserät	-112 693		-112 693	-104 689	-8 004